

Komentář k evangeliumu 29. neděle v mezidobí: Dávejte, co je císařovo, císaři, co je Boží, Bohu.

Evangelium z neděle 29. týdne
řádného období (rok A) s
komentářem. „Dávejte tedy, co
je císařovo, císaři, a co je Boží,
Bohu.“ Není rozpor mezi
službou Bohu a službou lidem;
mezi plněním občanských a
náboženských práv a
povinností. Výlučná volba Boha
křesťanovi přikazuje, aby vše
směřoval k Pánu a zároveň

dával bližnímu vše, co mu
spravedlivě náleží.

21.10.2023

Evangelium (Mt 22,15-21)

*Dávejte, co je císařovo, císaři, a co je
Boží, Bohu.*

Slova svatého evangelia podle
Matouše.

Farizeové odešli od Ježíše a uradili se, jak by ho chytili za slovo. Poslali k němu své učedníky zároveň s herodovci, aby mu řekli: „Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a že učíš cestě k Bohu podle pravdy. Nedbáš lidských ohledů, nehledíš totiž na to, čím kdo je. Pověz nám tedy: Co myslíš, je dovoleno platit daň císaři, nebo ne?“ Ježíš prohlédl jejich zlý úmysl a odpověděl: „Co mě pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz,

kterým se platí daň!“ Podali mu denár. Zeptal se jich: „Čí je to obraz a nápis?“ Odpověděli: „Císařův.“ Tu jim řekl: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“

Komentář

Ježíš mistrně překonal názorovou past, kterou na něj nastražili jeho nepřátelé ohledně daně císaři, slavnou větou: „Dávejte císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Boží“ (v. 21). Tímto výrokem Pán nejen zmařil lstivé dilema, které mu kladli, ale také položil základ pro správné rozlišování mezi světskou a duchovní mocí a pro důsledné křesťanské chování uprostřed světa.

V Ježíšově době procházela Judea dramatickou politickou a náboženskou situací. Na jedné straně byl celý region podřízen Římské říši; jako konfliktní provincie vyžadovala Judea stálou vojenskou přítomnost prokurátora, který měl na starosti

zajištění poddanosti obyvatelstva a výběr daní prostřednictvím místních výběrčích daní: celníků. Na druhé straně herodovci dávali přednost zprostředkování místního knížete, který by vybíral daně a část peněz odváděl do Říma. Náboženské úřady zase musely zajišťovat potřeby jeruzalémského chrámu, bohoslužeb a institucí.

V tomto průsečíku zájmů se tedy takzvaná daň císaři jevila jako nevyhnutelně sporná záležitost: co je v této složité situaci správné pro každého zbožného Žida? Jeden denár představoval mzdu nádeníka za jeden den práce (srov. Mt 20,2) a dva denáry byly to, co nechal milosrdný Samaritán v Lukášově podobenství na útratu v hotelu (srov. Lk 10,35). Jeden denár odpovídal deseti asům, odtud jeho název. Nebyla to příliš velká částka, ale ani opovržením hodná; a především šlo o zájmy Římanů. Dilema se tedy zdálo

být neřešitelné: kdyby Ježíš vyzval lidi, aby daň zaplatili, v očích veřejného mínění by se jevil jako přítel pohanů a jeho prestiž mezi lidmi by pravděpodobně klesla. Kdyby je naopak vyzval, aby tribut neplatili, pravděpodobně by ho obvinili z podněcování lidu proti Římu. Ježíš je s velkou moudrostí vyzývá, aby si všimli mince, kterou platili, a zkontrolovali přítomnost císařovy podobizny v ní vyražené. Svatý Hilarius Ježíšovu odpověď parafrázoval takto: „Císařova mince je ze zlata a je v ní vyryt jeho obraz; Boží mincí je člověk, v němž je zobrazen Boží obraz; proto odevzdejte své bohatství císaři a pro Boha si ponechte vědomí své nevinnosti.“^[1] Papež František na tuto myšlenku navazuje, když říká: „Odkaz na obraz císaře vyrytý na minci říká, že je správné cítit se plně – s právy a povinnostmi – občany státu; symbolicky však nutí myslet na jiný obraz, který je vtisknut do

každého člověka: obraz Boží. On je Pánem všeho a my, kteří jsme byli stvořeni 'k jeho obrazu', patříme především jemu.“^[2] —

Ježíšova odpověď na tuto otázku často sloužila k rozvoji sociální nauky církve, která hájí jak občanskou sféru s jejími právy a povinnostmi, tak církevní sféru s jejími vlastními. Jde o to dát císaři, legitimní autoritě, to, co mu náleží z titulu spravedlnosti, a zároveň hájit práva církve, aniž by je využívala ve svůj vlastní prospěch a aniž by je směšovala pro čistě světské účely.

S ohledem na tuto scénu a v promluvě ke křesťanům, kteří se musí uprostřed světa posvěcovat, doporučoval svatý Josemaría dodržovat jednotu života, tj. spojovat občanské povinnosti s náboženskými, aniž by se zasahovalo do působnosti kterékoli z nich nebo se popírala její působnost. Proto řekl:

„Vidíte, že tento problém je starý a Mistrova odpověď je jasná a jednoznačná. Neexistuje žádný rozpor mezi službou Bohu a službou lidem, mezi plněním občanských a náboženských povinností, mezi úsilím o budování a zlepšování této společnosti a přesvědčením, že kráčíme po tomto světě jako po cestě, která nás vede do vlasti nebeské. [...] Když křesťan odpoví plně na Boží volání a volí výhradně Boha, umožňuje mu tato volba dávat vše Bohu a zároveň dávat i svému bližnímu to, co mu spravedlivě náleží.“^[3]

^[1] Svatý Hilarius, In Matthaeum, 23.

^[2] Papež František, Anděl Páně, 22. října 2017.

^[3] Svatý Josemaría, Boží přátelé, 165.

Pablo M. Edo

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
komentar-k-evangeliu-29-nedele-v-
mezidobi-davejte-co-je-cisarovo-cisari-
co-je-bozi-bohu/](https://opusdei.org/cs-cz/article/komentar-k-evangeliu-29-nedele-v-mezidobi-davejte-co-je-cisarovo-cisari-co-je-bozi-bohu/) (20.02.2026)